

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1951. szeptember 28. péntek.

A R A 4 L E J VIII. ÉVFOLYAM, 228. SZAM.

Zeneművészetünk újabb sikerei felé

Népköztársaságunk fővárosában a Román Zene Hete alkalmával a RNK Zeneszerzői Szövetségének második plenáris ülése folyik. Művészetünknek ez az ünnepi megnyilvánulása „énekeljünk a békéért és a népek barátságáért” jelszóval zajlik és újból kiemeli azt a nagy szerepet, amelyet a zene tölt be népünknek a békéért és a szocializmusért vívott harcában, a proletár nemzetköziség szellemében. A „Scanteia” szeptember 22-i számában arra mutat rá, hogy egy ilyen Zenei Hét megrendezése alkalmat ad zenénknek a művészet felvirágoztatása útján, a szocialista realizmus útján megtett sikerei számbavételére. A nagyjelentőségű eseményre — hangsúlyozza a „Scanteia” — a népünk felszabadulása nyomán létrejött, soha nem tapasztalt kedvező körülmények folytán, a szocialista építésben kivívott győzelmek folytán kerülhetett sor; a Pártnak és a népi demokratikus államnak a zenénk fejlődése, az összes zenei műfajok kibontakozása iránti szüntelen gondoskodása hozhatta létre. E gondoskodás folytán hazánkban számos zenei intézmény, filharmónia, félszimfonikus és népi zenekar, elemj és felsőfokú zenei iskola, opera és operett-színház, zenei folyóirat és kiadvány létesült. Ezek mellett megalakult egy új, erőteljes szervezet, a RNK Zeneszerzőinek Szövetsége, amely 1949 őszén létesült és ma már a fővároson kívül Kolozsváron, Sztálinvárosban, Temesváron, Jasiban és Krajován vannak fiókjai. Mindezek zenei életünk fejlődésének alapfeltételeit biztosítják, széleskörű tömegzene-kultúránk megalkotásának, zeneművészetünk felvirágoztatásának szükségleteit biztosítják.

A Zeneszerzők Szövetsége, amely alapelveként vallja a tagok eszelekvő részvételét a békéért és szocializmusért folyó harcban, teljesíti a zeneszerzők, zenefőnökök és kritikusok nevelését és irányítását, a legelőnyösebb ideológiát, a munkásosztály ideológiáját szellemében. E tekintetben a Szövetség építő, pozitív mérleget készíthet a Román Zene Hete alkalmából. Az utóbbi években zenénknek sikerült jelentős tényezővé nőnie, a szocializmust építő, haladásért küzdő új ember kialakításának folyamatában. Zeneszerzőink elszakadtak a burzsoádekadentizmustól, közel kerültek a néphez és az általuk alkotott zene eszméj és érzelmei ma már azonosak a dolgozó tömegek eszméivel és érzelmeivel, s ezeket a néphez közelálló zenei nyelven juttatják kifejezésre. A szovjet tapasztalatot alkotó felhasználása, a klasszikus orosz zene példája és multunk haladó zenei hagyományának értékesítése nagyjelentőségű ösztönző erővé képviseltek zenénk új irányú fejlődésében.

Zeneszerzőink új alkotásai, amelyek az életet, a valóságot és annak kimeríthetetlen eszme-gazdagságát tükrözik a népzene eleminek felhasználásával, népszerűvé és igen kedvelté váltak hazánk dolgozó tömegeinek soraiban. Zenénk elnyerte a legnagyobb méltóságot, amelyre bármely művészet förekedhet: a népszerűség. Ma már széles körben népszerűségnek örvendenek zeneszerzőink fő-

megdalai, mint például Anatol Vieru „Dal Sztálinról”, I. Chirescu: „A békehívek indulója”, Popovici: „Vasile Roaita szírnéje”, Eisikovits: „Vezetett a Párt”, Márkos A.: „Dal a 30 éves Pártól” és más alkotások. Népszerűek azok a kánták és oratóriumok, amelyekben a dolgozók legforróbb érzelmei és gondolatai kapnak kifejezést: a nagy Sztálin iránti szeretet olyan művekben, mint H. Jerea: „A Sztálinj törvény ódája”, Eisikovits: „Sztálinhoz”; a törhetetlen békeakarát, mint például Eisikovits: „Békekántata”, Jerea: „A béke napja alatt” című művekben; a nép szabadságharcának nagyszerűsége az olyan szerzeményekben, mint C. Palade: „Dózsa György balladája”, Gh. Dumitrescu: „Tudor Vladimirescu” oratóriuma és más zeneművek.

A kolozsvári román és magyar zeneszerzők, testvéri együttműködésben, a Zeneszerzők Szövetsége fiókjának keretén belül jelentékenyen hozzájárultak új zenénk kibontakoztatásához. A Román Zene Hete kolozsvári rendezvényei alkalmat szolgáltatnak arra, hogy felmérjük az eredményeket, a kolozsvári zeneszerzők legértékesebb szimfonikus, énekkari és kamarazenei szerzeményeit. Eisikovits: „Sztálinhoz” és „A traktor balladája”, Jodal: „Beszélgetések” (Convorbiri), Jarda: „Horea”, Márkos A.: „Dal a 30 éves Pártól” és „A vörös katoná sirjánál”, Zoltán: „Jel-szavak fegyverével”, Dariu Pop: „Cimpoerul din Savarsin”, Delly Szabó Géza népdalai, vagy Jardanak a Párt évfordulójára írt műve, S. Toduta, I. Muresanu, Márkos A. zeneszerzők szimfonikus koncertjei egy részét képezik a kolozsvári zeneszerzők által az utóbbi években alkotott legértékesebb műveknek. Egyrészt a Román Zene Hete alkalmával elsősorban kerül bemutatásra Kolozsváron. E koncertek a kolozsvári zeneszerzők eddigi sikereinek ünnepélyes szemléjére adnak alkalmat, emellett azonban széleskörű és építő viták alkalmává is kell, hogy váljanak. A zenei alkotás legelőnyösebb kérdéseinek mélyen-szántó vitája zeneművészetünk jövőbeni erőteljes felvirágzását segítheti elő. Mert az elért eredmények ellenére a kolozsvári zeneszerzők esetében is elszánt harca van még szükség jelenünk gazdag tematikájának egyre bátrabb feldolgozásában, előretolt állások bevételében a napjainkra jellemző műfajok, mint a tömegdal, a kánta és oratórium területén, valamint magasfokú, egyszerű, plasztikus és kifejező zenei nyelv megalkotásáért, amelynek alapját a népdal adja. Harcolniuk kell szüntelenül a dekadens burzsoázene hatása, a száraz akadémizmus és a szinplizmus ellen.

Ideológiai és szakmai tudásuk szüntelen gyarapításával, a nép életének és harcának egyre mélyebb megismerése és tükrözése által, zeneszerzőink új, még magasabb művészi színvonalú és népi műveket alkotnak majd, s ezzel járulnak hozzá az új ember neveléséhez, hazánk fejlődéséhez és felvirágoztatásához.

Ilio Balca

a kolozsvári Állami Opera rendezője.

NOVEMBER 7. TISZTELETÉRE

Valóráváltják munkavállalásaikat a resicai „Sovrommetal“-üzemek dolgozói

A resicai „Sovrommetal” kombinát munkásai, technikusai és mérnökei, a November 7. tiszteletére tett lelkes munkavállalásaik teljesítéséért vívott küzdelemben mind nagyobb eredményeket értek el. A villamos acélkemencéknel dolgozó olvasztárok szeptember 12-én már a november 28-ra előirányzott acélt olvasztották. A legjobb eredményt az 1. számú villamos-kemencénél Chircovici Petru csoportja érte

el, amely szeptember 20-án befejezte 1951. évi tervét.

A magaskohó üzemrész kollektívája, szeptember 15—20 között átlagosan 10,5 százalékkal teljesítette a tervelőirányzatát.

A magaskohónál Stangu Vacu, Be-nei Vasile és Thema Petru csoportjai termelték a legnagyobb mennyiségű öntöttvasat a terven felül.

A kokszosító osztályon szeptember 18-ig 113 százalékarányban teljesítették munkatervüket. Ezen az osztályon kitént Parvu Adalbert mester csoportja, amely 15,7 százalékkal termelt az előirányzottnál több kokszt, továbbá Sporea Anton és Munteanu Alexandru mesterek csoportjai, amelyek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 34-ik évfordulójára tiszteletére tett munkavállalásaikat máris túlszárnyalták 5 százalékkal.

Ujabb 12 „Triumf“-gyári munkás vette szocialista gondozásba gépét

A kolozsvári „Triumf” autógyár dolgozói elszántan küzdenek azért, hogy 1951. évi tervüket november 7-ig befejezzék. Az évi tervnek időelőtti teljesítése érdekében, az új versenyszakaszban nagyobb gondot fordítanak a versenyek megszervezésére és a szovjet munkamódszerek minél szélesebb körben való alkalmazására. Így például nemrég vezeték be az üzembe a Kuznyecov-féle szovjet módszert. A szovjet módszer segítségével meghosszabbítják az üzemi szerszámjainak élet-tartamát. Többen vállalkoztak, hogy ócska fémhulladékból szerszámokat készítenek, mások pedig, hogy javítják és letisztítják a rozsdásodó, ritkábban használt munkaeszközöket. Ebben a hónapban 12 munkás kötött gépgondozási szerződést Nina Nazarova módszere szerint. A szakmun-

kások pedig arra tettek ígéretet, hogy November 7. tiszteletére egy újabb ifjúságcsoporthoz képeznek ki szakmunkássá.

Az üzem dolgozói közül senki sem akar lemaradni a versenyben. Ezért azok, akik az üzemi nagygyűlésen nem jelentették be munkavállalásukat, most utólag keresik fel a versenyirodát és tesznek ígéretet. Az egyéni vállalkók közül Szabó Ilona 160 százalékos mennyiségi termelésre és 100 százalékos minőségre vállalkozott. Sali Rozália vállalta, hogy normáját 30 százalékkal túlszárnyalja. Halmágyi Erzsébet 50, Farkas Irén pedig 45 százalékkal termel többet, mint amennyi az előirányzata.

260 SZAZALÉKOS NORMATÚLSZÁRNYALÁS A TORDAI „ELECTROCERAMICA”-ÜZEMBEN

Nagy ünnepünk, November 7. közeledése, a tordai „Electroceramica”-üzem munkásait, technikusait és mérnökeit is még nagyobb termelési eredmények megvalósítására serkenti. Az üzem munkásai szeptember 17. óta novemberre dolgoznak. E jelentős siker megvalósításához a gyár egész kollektívája hozzájárult. Kiemelkedő teljesítményeket értek el a magasfeszültségű osztályon Pop Eugen és Alban Gheorghie, aki 260, illetve 190 százalékkal szárnyalta a napi normáját. Az élmunkások példáját az osztályon többen követték. — Asaftei Rozália, Mahara Ioan, Ferle Gavrilă, akik a vállalat óta hasonló eredményeket értek el. Most élénk mozgalmat indítottak az üzem munkásai és technikusai, hogy szélesebb körben kiterjesszék Nina Nazarova módszerét.

Hirek a Szovjetunióból

AZ 1951. ÉVI TERV IDŐ-ELŐTTI TELJESÍTÉSÉÉRT

SZVERDLOVSK. — Az urali vagongyár kollektívája időelőtti teljesítette a 8 hónapos termelési tervét. Az urali vagongyár már 18 hónapja őrzi a szovjet minisztertanács Vörös Zászlaját, melyet mint a szocialista munkaverseny győztese nyert el. A második évnegyed munkáinak összegzésénél újra elsőnek került ki az Ural gépgyárral folytatott szocialista munkaversenyből. Az urali vagongyár kollektívája felhívással fordult az egész Szverdlovsk-tartomány dolgozóihoz, melyben az Októberi Szocialista Forradalom 34-ik évfordulójára tiszteletére munkaversenyt kezdeményez. A vagongyár munkásai vállalták, hogy 10 hónapos tervüket 105 százalékra teljesítik, a munkatermelékenységet 7 százalékkal növelik és a selejtet csökkentik 30 százalékkal. Vállalták továbbá, hogy elmélyítik Maria Levesenko és Gri-gorij Mahanov a „Burevesztnyik”-gyár sztahanovistáinak tapasztalatait az önköltségi ár fokozatos csökkentésére, valamint egymillió rubel megtakarítására.

MUZEUM EGY URALI FALUBAN

CSELJABINSZK. — Cseljabinszk-tartomány falvaiban nagy népszerűségnek örvend a Kolhoz-rajoni Újszko nevű faluban lévő vidékismertető múzeum. A múzeumot A. Krilov helybeli tanító kezdeményezésére alapították meg az iskolában. Kiállítási tárgyai eleinte szemléltető tárgyakból álltak a tanulók részére. Idővel az iskola múzeuma az egész rajon népének tudásszomját kezdte szolgálni. Jelenleg itt körülbelül áttezer különböző tárgyat, képet és okmányt

lehet látni. Ezek bemutatják Dél-Ural természeti kincseit és gazdaságát.

A múzeum kollektívája előadásokat tart a rajon dolgozóinak a tudományos természetrajzból, vidékismertetésről és mezőgazdasági témákról.

EGY RÉGI VÁROS FELTÁRÁSA

EREVAN. — Nem messze Erevántól a Kámur-biur dombon, már néhány éve folynak az ásásokok Táj-seba város feltárására. Ez a város a Szovjetunió területén eddig ismert városok közül a legrégebbi, melyet az urártu uralkodók építettek időszerűségük előtt a VII. században. Az Örmény SzSzK Akadémiája Sztálin-díjas tagjának, B. Pjotrovskijnak vezetése alatt álló expedíció tudósainak, régiségbuvárainak és történészeinek sikerült a kámur-biuri ásásokok alkalmával ósrégi emlékművekre bukkanniuk. Ezek alapján a tudósok megállapítják az urártu birodalom történetét, műveltségét és művészetét, valamint a régi Kelet országai-val lévő kapcsolatát.

A domb tetején, ahol most ásások folynak, körülbelül 40 helyiséget takartak fel. Egy része belülről a vár műhelyei és raktárai voltak.

Az Arinberg dombon lefolyt ásások alkalmából az archeológusok egy város romjait találták. Egy kőből készült felirás arról tanuskodik, hogy ezen a helyen Argisti urártu uralkodó Irpuny városát építette, ugyanazt a várost, amelyről a pajzsos felirat is megemlékezik. Az ásásokok által feltárt bronzedények, üvegyöntvények, asszíriai ékszerek, régi egyiptomi istennők fajsánsz alakjai és más tárgyak bizonyítják az Urártu állam és az ó Kelet közötti kereskedelmi kapcsolatát.

Az ENSZ-haderő parancsnoksága tovább odázza a kajszungi fegyverszüneti tárgyalások újrafelvételét

KAJSZUNG. — (Agerpres.) Az Új Kína hírugynökség kajszungi különtudósítója jelenti az alábbiakat: Az ENSZ-haderő parancsnoksága továbbra is akadályokat gördít a fegyverszüneti tárgyalások újrafelvételére. A Kim Ir-Szen és Peng Teh-Huaj, valamint Ridgway tábornok között lefolyt üzenetváltásnak megfelelően az észak-koreai összekötő tisztek két ízben kapcsolatot teremtettek az ellenfél összekötő tiszteivel, hogy a tárgyalások újrafelvételének időpontját illetően megállapodjanak.

Az ellenfél összekötő tiszteje, Kinney ezredes előre elkészített memorandumban újra felvetette a tárgyalások színhelye megváltoztatásának kérdését. Mint ismeretes, a fegyverszüneti tárgyalásokat azért függesztették

fel, mert az ENSZ-haderők a kajszungi övezet semlegesítésére vonatkozó megállapodást lábbal tiporva, több ízben megsértették a semleges övezetet. A fegyverszüneti tárgyalások színhelye megváltoztatásának kérése azt a látszatot kelti, hogy az ENSZ-haderők azzal a határozott céllal követték el a területsejtéseket, hogy a tárgyalás színhelyének megváltoztatására okot adjanak. Egyetlen becsületes ember sem engedné meg, hogy az ilyen mesterkedések sikerrel járjanak.

Tokiói híradás szerint, amelyet az Associated Press hírugynökség közölt, Ridgway tábornok főhadiszállásának szövegírói is kijelentették: „Logikus, hogy a semleges övezet megsértésére vonatkozó panaszokat, maguk a fődelegátusok vizsgálják meg“.

A kérdés megtárgyalása nem történhet az összekötő tisztek között. Az Associated Press hírugynökség felteszi a kérdést: az ENSZ-haderők miért akarja a kérdés megtárgyalását az összekötő tisztekre bízni, ezzel pedig elodáznia a fegyverszüneti tárgyalások újrafelvételét?

A népek levonják a tanulságot, látják, hogy az ENSZ-haderők részéről ezt a mesterkedést a tárgyalások megakadályozására használják. Az amerikai Egyesült Államok kormánya egy hónappal ezelőtt utasítást adott az ENSZ-haderőknek, hogy folytassák a tárgyalásokat megszakításának taktikájához. Most újabb taktikát használnak, amellyel a távolkeleti kérdések rendezését akarják befolyásolni.

A béke és a demokrácia erőinek győzelme Ausztráliában

Nagy győzelmet arattak a béke erői Ausztráliában. Az ausztráliai nép keresztül huzta a reakciós Menzies-kormány tervei és elutasította a kormányt az Ausztráliai Kommunista Párt beléltására irányuló követeléseit.

A kormány hivatalbalépése óta arra törekedett, hogy elnémi a dolgozók jobb életéért, a békéért küzdő Kommunista Pártot. A kormány azonban nem számolt az ausztráliai nép szilárd békeakarattal és ama elhatározással, hogy meghússítja a kormánynak a demokratikus szabadságjogokat lábbal tipró gyalázatos merényleteit.

Népszavazást tartottak az ausztráliai dolgozók. Elvetették a kormány törekvéseit és arra kényszerítették a legfelsőbb bíróságot, hogy a Kommunista Párt beléltására irányuló törvényt alkotmányellenesnek, tehát érvénytelennek nyilvánítsa.

A népszavazás előtt a Menzies-kormány pénzügyi és propaganda-gépezetével hozzálatott a közvélemény „kialakításához“. Hatalmas rágalomhadjáratot indított.

Az ausztráliai dolgozók azonban meghússították az amerikai háborús gyújtogatók zsoldjában álló, népellenes kormányklick szándékait. A ható-

ságok minden terrorja ellenére, a megfizetett sajtó ocsmány hazugsághadjárata és a szavazók befolyásolására irányuló ezernyi cselekvés ellenére, az ausztráliai nép a Kommunista Párt beléltását követelő kormányjavaslat ellen szavazott.

Az ausztráliai nép demokratikus erőinek fényes győzelmét örömmel és lelkesedéssel üdvözlik a dolgozók az egész világon. Az Ausztráliai Kommunista Pártnak a hatalmas győzelem újabb lendületet adott a dolgozók jólétéért, a békéért, a reakciós erők ellen folytatott küzdelemben.

Megnyílt a Nemzetközi Szövetkezeti Szövetség XVIII. kongresszusa

KOPPENHÁGA. — (Agerpres.) A TASS-iroda jelenti: Szeptember 24-én Koppenhágában megnyílt a Nemzetközi Szövetkezeti Szövetség XVIII. kongresszusa. A kongresszuson 24 országból 500 megbízott vett részt, köztük a Szovjetunió, a Csehszlovák Köztársaság, a Bolgár Népköztársaság, a Román Népköztársaság, az Amerikai

Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, Finnország, Svédország, Dánia, Norvégia, Izland, India, stb. megbízottjai.

A kongresszus megbeszéli a Nemzetközi Szövetkezeti Szövetség tevékenységét 1948 és 1951 között, megtárgyalja a Szövetkezeti Szövetség következő politikáját a nemzetközi szövetkezeli mozgalom fejlesztésében.

A kongresszus megválasztja a Nemzetközi Szövetkezeti Szövetség új vezetőségét.

Az értekezlet első napján Hohlov elvtárs, a szovjet szövetkezeti küldöttség vezetője leplezte a Nemzetközi Szövetkezeti Szövetség reakciós tag-szövetkezeteket.

Határmenti titóista gyilkosságok és provokációk

(Agerpres.) A belgrádi fasista kormány, amely teljesen az imperialista támadó politikájának szolgálatába szegődött, határmenti szervei által további banditátadásokat szervez és hajt végre a Román Népköztársaság területe és a román határörök ellen.

Az utóbbi időben, amerikai gazdák parancsára Tito klikkje többször megsértette a Román Népköztársaság területét, légi- és folyami terét. Emellett rátért a bűnös támadásokra a RNK határvédelmi szervei ellen. Ezek a tettek abban nyilvánultak meg, hogy a román-jugoszláv határmentén román katonákat gyilkoltak meg.

1951 szeptember 9-én 15.30 órakor négy nappal azután, hogy a 128/1 számú határkőnél a jugoszláv katonák golyóit meggyilkolták a megfigyelő helyén álló Rusu Avram Vasile övezetét, a jugoszláv határörök újabb gyilkosságot követtek el: tüzet nyitottak a román megfigyelők felé, akik Zsombolya szektorban a Zsombolya-úti 94. számú határkőnél voltak és súlyosan megsebesítették Calin Ioan övezetét, aki megfigyelő helyén állott.

A jugoszláv határörök ugyanakkor rálöttek egy másik román katonára is, amikor lejött a megfigyelő helyéről, hogy sebesült társához orvost hívjon és mindaddig tüzeltek rá, míg vissza nem tért a megfigyelő helyre. Calin Ioan övezetét meghalt.

Ezek a vadállati gyilkosságok annak a sorozatos provokáló támadásnak eredményei, amelyet a belgrádi kormány szervezett és hajtott végre határmenti szervei által a román-jugoszláv határon.

Egyre gyakoribbak azok az esetek, amikor a jugoszláv határörök gyilkossági szándékkal tüzet nyitnak a

RNK területén lévő megfigyelő helyekre és a szolgálatot teljesítő román határörökre. Az alábbi esetek a legutóbbi hónapban történtek:

1951 augusztus 26-án 14 órakor a fehértéplomi jugoszláv őrháztól kétszer rálöttek a román határörökre, akik a határtól mintegy 300 méterre voltak a szeverintartományi Campia község mellett. A puskagolyók a 109 és 111 számú határkövek között hatoltak át.

1951 augusztus 30-án, 21.30 órakor a jugoszláviai Modos községből kétszer átlöttek a Román Népköztársaság területére. Az egyik golyó a román határöröktől kb. 200 méterre esett le.

1951 szeptember 1-én 6.30 órakor a Zsombolyakörzeti (Temesvár-tartomány) 121/8 számú határkövel szemben álló jugoszláv megfigyelőhelyről géppisztollyal rálöttek a román őrháztúra, amely ez előtt a határkő előtt haladt, román területen.

1951 szeptember 6-án 9 órakor a C. 4. számú határkő közelében a kusicsi őrházhoz tartozó jugoszláv katonák kétszer rálöttek a román határörökre.

1951 szeptember 8-án a Cabana őrházánál készenlétben álló jugoszláv katonák kétszer rálöttek a 108-as számú határkövel szemben szolgálatot teljesítő két román határörre.

1951 szeptember 10-én 18.35 órakor jugoszláv katonák rálöttek a román határörökre, akik a Moravica szektorban lévő megfigyelőhelyen voltak, mintegy 150 méterre a határvonaltól a B. 2/1 és a B. 3 számú határkövek között. Az egyik golyó a megfigyelőhely kabinját találta el.

Ugyanezen a napon 20.30 órakor a jugoszláv határörök háromszor rálöttek a szolgálatban lévő határörökre, akik a moravica szektorban 30

méterre voltak a határvonaltól az A. 230/2 és az A. 230/3 határkövek között.

1951 szeptember 11-én 19 órakor a Buziás helységgel szembeni jugoszláv őrháztól mintegy 200 méterre a 250-es övezetben, egy fedezékbe megbújt jugoszláv határörök kétszer rálöttek az 1070 számú hajózási kilométerjelző előtt szolgálatot teljesítő román őrháztúra.

Ugyancsak 1951 szeptember 11-én 19 órakor a jugoszláv határörök kétszer rálöttek az 1082. és 1078. számú hajózási kilométerjelző között szolgálatot teljesítő román őrháztúra.

1951 szeptember 15-én 21.30 órakor a Cruceni-Modos-i vasútvonal sorompójánál lévő jugoszláv határörök a 166. és 167. számú határkövek között átlöttek a szolgálatban lévő román határörökre.

Ugyanezen a napon 21.40 órakor a 167. számú határkövel szemben álló jugoszláv katonák rálöttek a szolgálatban lévő román határörökre.

1951 szeptember 16-án 6.30 órakor a Kruscsika község előtti megfigyelő helyről a jugoszláv határörök géppisztoly és fegyvertázzal megtámadták a román őrháztúra.

Ezek az aljas gyilkosságok durva provokációk és a számos határsértés. Amikor a jugoszláv katonák elkövettek, mind azt mutatják, hogy a belgrádi fasista kormány és gazdái felekezettlen igyekeznek fokozni a feszültséget Európának ebben a részében.

A román nép azonban tudja, hogy a jugoszláv nép, amely napról-napra erősebben harcol Tito és bandája ellen, megbélyegzi ezeket a gyilkosságokat és provokációkat, amelyek célja, hogy fenntartsák a háborús hangulatot az imperialista agresszorok tervel érdekében.

A Moszkva-városi és Moszkva-környéki ifjak béke-nagygyűlése

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS-iroda jelenti: A Szakszervezetek Háza oszlopcsarnokában szeptember 21-én tartották meg béke-nagygyűlést a Moszkva-városi és Moszkva-környéki ifjak. A gyűlésen 2000 fiatal vett részt. Jelen voltak a Szovjetunióban tartózkodó kínai, egyesültállamokbeli, kanadai és német ifjúsági küldöttségek tagjai is. Nikolaj Szirov, a Komzsolom Moszkva-területi bizottságának titkára jelentést tartott „A világhíjúság harca a békéért“ címmel. Kijelentette: a moszkvai fiatalok azért gyűltek össze, hogy kifejezzék tántoríthatatlan békeakarataikat. Szirov hangsúlyozta, hogy a szovjet ifjak eszelekvően résztvesznek a béke-aláírások gyűjtésében és minden erejüket a béke megvédésére fordítják.

Charles White, az amerikai delegáció vezetője a gyűlés résztvevőinek tolmácsolta az Egyesült Államok demokrata, békeszerető ifjúságának üdvözlését. Kijelentette, hogy az

amerikai küldöttség azért jött a Szovjetunióba, hogy megismerje a szovjet fiatalok magatartását a béke iránt, napjaink legfontosabb kérdése iránt. Kijelentette, hogy nézete szerint a Szovjetunió és az Egyesült Államok népeinek barátsága és megértése a legjobb biztosíték a világbéke fenntartására. Befejezésül azt mondta az amerikai küldött, hogy a delegáció tagjai, akik a legkülönbözőbb társadalmi rétegekhez tartoznak és a legkülönbözőbb meggyőződéseket vallják, becsületesen megmondják az amerikai népek, hogy mit láttak a Szovjetunióban.

A kanadai delegáció vezetője, Kelly, a kanadai fiatalok békeharcaát ismertette.

A nagygyűlés résztvevői határozatot fogadtak el, amelyben kijelentik, hogy a szovjet ifjúság egységesen írja alá az öt nagyhatalom béke-egyezményét követelő felhívást és minden erejével támogatja a világbékeért folyó harcot.

Olaszországnak békepolitikára és békekormányra van szüksége

— MONDOKTA PALMIRO TOGLIATTI

RÓMA. — (Agerpres.) Palmiro Togliatti, az Olasz Kommunista Párt főtitkára, szeptember 23-án az „Unita“ című lap tiszteletére Bolognában rendezett ünnepségen beszédet mondott. Az ünnepségen 500.000 ember vett részt. Togliatti beszédét hangszórókkal közvetítették, hogy a környező vidékek munkástömegei, akik az ünnepségre Bolognába jöttek, szintén hallhassák a beszédet.

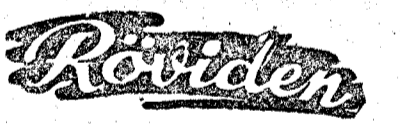
„Olaszország jelenlegi helyzetét az ipar mély és általános válsága jellemzi — mondotta Togliatti. — Ezt kénytelen volt maga a miniszterelnök is elismerni. De ahelyett, hogy a helyzet megvitatta volna az olasz nép igazi képviselőivel, elutazott Amerikába. Onnan kapott utasítást és most azt reméli, hogy Olaszországban támogatásra találhat. De Gasperi Amerikából az amerikai iparmágnásoknak azt a követelését hozta magával, hogy az elszegényedett Olaszországnak, amely bezárta üzemeit és amelyet a növekvő munkanélküliség fojtog — a fegyverkezés újabb elviselhetetlen terheit kell vállalnia“.

Togliatti elvtárs a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a kormány a költségvetés egyharmadát fegyverkezésre irányozta elő. Ezek a költségek pedig megerősítik az amerikai és angol gyarmatosítók olaszországi helyzetét, előkészítik a Szovjetunió és a népi demokratikus országok elleni háborút.

„Ezen az uton haladva a jelenlegi kormány Olaszországnak csak egyetlen kilátást nyújt — a munkanélküliség további növekedését és a gazdasági helyzet súlyosbodását, ami Olaszországot válságba sodorja“.

„Azt akarjuk, hogy az olasz nép az új általános választásokon kifejezésre juttassa akaratát. Mindazok, akik nem vetnek számot az Olaszországot fenyegető veszéllyel, emlékezzenek arra, hogy Olaszországnak van Kommunista Pártja, Szocialista Pártja és munkásszövevénye. Ezek meg fogják akadályozni, hogy a kormány megfoszza a népet polgári jogaitól és hogy gazdasági igába hajtsa“.

A jelenlevők viharos létszettel fogadták Togliatti főtitkár szavait.

BRUXELLES. — (Agerpres.) A Telepress jelenti, hogy a belga konfekció-ipar munkásainak 50 százaléka munkanélküli. A munkanélküliség egyre nagyobb arányokat ölt Belgiumban.

TASKENT. — (Agerpres.) A TASS jelenti, hogy a taskenti mezőgazdasági gépgyárban új rendszerű gyapotszedő-gép építését kezdték meg, amely sokkal jobb az eddig gyártott gépekénél.

NEW-YORK. — (Agerpres.) A newyorki községi választások előkészítése során az Amerikai Munkáspárt bejelentette programját. A program legfontosabb pontjai a koreai háború beszüntetése, a Kínai Népköztársaság szerződés ratifikálása és Taiwan szigetének visszaadása a Kínai Népköztársaságnak. A program előírja az öt nagyhatalom béketalálkozását is.

ANKARA. — (Agerpres.) Az egyik nagy török lap, a „Kuriet“ című újság felelős szerkesztője, Sedat Simavi vezércikkben követeli a koreai háború beszüntetését. A cikkirő leköveteli a kormányt, hogy a tanulságot és sem embert, sem hadianyagot nem szabad Koreába küldjen.

SZOFIA. — (Agerpres.) A TASS-iroda jelenti, hogy a Bolgár Népköztársaság déli vidékein megkezdtek az őszi vetést. A bolgár dolgozó földművesek alaposan előkészítették az őszi munkákat.

PARIZS. — (Agerpres.) A TASS-iroda jelenti, hogy Bouche du Rhone tartományban szeptember 25-ig 340 ezer 293 békealáírást gyűjtöttek.

HAGA. — (Agerpres.) A TASS-iroda jelenti, hogy Hollandiában az öt nagyhatalom békeegyezményét követelő felhívásra eddig 276.548 aláírást gyűjtöttek.

KOPPENHÁGA. — (Agerpres.) A Telepress hírugynökség közli, hogy a svéd asszonyok baloldali szövetsége 5 ezer koronát gyűjtött a koreai nép felségélyezésére. A svéd asszonyok gyógyszereket, tejport és ruházati cikkeket küldtek az északkoreai népeknek.

TOKIO. — (Agerpres.) A japán rádió jelentette, hogy a Kiszju Dajku Egyetem diákjai tiltakozó gyűlést tartottak a San-Franciscóban aláírt béke-szerződés ratifikálása ellen. A hatóságok rendőröket vezényeltek ki a diákok ellen.

SANGHAI. — (Agerpres.) TASS jelentés szerint az arról, hogy a sanfranciscói „Béketárgyalásról“ hazaérkezett a japán kormányküldöttség. A kormányküldöttség tagjai erős rendőri védőszóval kíséretében vonultak keresztül Tokió utcáin.

LONDON. — (Agerpres.) Az angol rádió (BBC) propagandaigazgatósága jelentette, hogy a választási kampány idejére a különböző politikai pártok jelöltjei beszélnek a mikrofon előtt. Az Angol Kommunista Párt képviselőinek nem engedték meg, hogy beszédet mondjanak.

A Kolozsvár-tartományi néptanács széleskörű akciót indított a bükk-makk gyűjtésre

A hivatalos közlöny szeptember 21-i számában a minisztertanács a bükk-makk gyűjtésre hívja fel országunk dolgozóinak figyelmét. A gazdag termés összegyűjtésére utasítja az illetékes szerveket is.

A Kolozsvár-tartományi néptanács az utasítás szellemében értekezletet tartott a fogyasztási szövetkezetek tartományi központja, az IMSz tartományi szervezetének vezetősége, a RATA és CFR igazgatósága, az Erdészeti Hivatal és több olyan állami szerv bevonásával, melyekre jelentős feladat hárul az akció során.

Az ülést Veress Pál, a tartományi néptanács alelnöke vezette, aki ismertette az utasításokat és az október 20-ig országosra folyó akció jelentőségét. A bükk-makk gyűjtéséből nemcsak a mezőgazdaság részére származik jelentős haszon, hanem a lakosok is újabb kereseti lehetőséghez jutnak. A fogyasztási szövetkezetek az átadott bükk-makkért 5-10 lejt fizetnek különként és november

30-ig joguk van vásárolni a makkgyűjtőknek egy bizonyos mennyiségű étolajat. Minden dolgozó a bükk-makk összegyűjtésével — mely a múltban karbavesztelt — hozzájárul a lakosság étolajjal való ellátásához. A tömeg- és szakszervezeteknek, különösen pedig az IMSz-szervezeteknek mozgósító és felvilágosító munkát kell végezniük a tagság körében, hogy vegyenek részt a gyűjtésben. Az Erdészeti Hivatal emberei a csoportoknak pontos utbaigazítást adnak, hogy a legjobb helyen történjen a gyűjtés. A makkgyűjtés fontosságát a rajoni néptanácsok harmadik ülésükön is felhangozták. Zsibó-rajonban meg is kezdték az ilyenirányú tevékenységet. Vasárnap a tartomány többi részén is megindul a makkgyűjtési akció.

Az ülésen a gyakorlati kérdések helyes megoldását az erdészeti minisztérium kiküldöttje is elősegítette, aki hozzájárulásában a gyűjtés során megnyilvánuló hibákra hívta fel a jelenlévők figyelmét. Simionescu elvtárs az állami közellátási

bizottság képviselője felhívta a figyelmét az összegyűjtött makk helyes kezelésére és raktározására, valamint arra, hogy a gyűjtött makk ne tartalmazzon 5 százaléknál több idegen anyagot és 15 százaléknál több nedvességet.

A hazafias kötelesség teljesítése jegyében Kolozsvár városban is megkezdődnek az előkészületek a makkgyűjtésre. Az IMSz városi bizottsága vasárnap, szeptember 30-án, az iskolák tanulóinak egy részét önkéntes munkára mozgósítja. A közoktatásiügyi minisztérium a tanulók részére 3 napi szünetet engedélyezett és így akadályok nem merülhetnek fel. A gyűjtésben a falusi elemi iskolák is részt vesznek. A tanulóknak kifizetik a gyűjtött mennyiséget. Az így nyert összeget tanszerek beszerzésére fordíthatják.

A néptanácsi képviselők álljanak hivatásuk magaslátán és példamutatásukkal is mozgósítsák munkára a falvak lakosságát. Az eredményes bükk-makk gyűjtés hozzájárul az élelmiszer-ellátás megjavításához.

Enyed-rajonban a MNSz-tagok versenyben végezték a termény begyűjtését

Pártunk Központi Vezetősége a minisztertanácsnak a terménybetakarítás és beszolgáltatásra vonatkozó határozatát a Magyar Népi Szövetség Enyed-rajoni szervezete is magáévá tette. A helyi szervezetek vezetőségével és utcafelelőseivel a rajon önkéntes aktivistái ismeretléték a határozatot. Ezt követően taggyűléseken ismertették a határozat célkitűzéseit, amely esélyek munkára mozgósította a dolgozó földműveseket. A rajon területén 13 helyi szervezetnél gyűléseken 354 tag jelent meg, akiket az utcafelelősök előzetesen meglátogattak. A határozatot az MNSz-tagok lelkesedéssel fogadták. Hozzászólásaikban többen embertől-emberig menő felvilágosító munkát vállaltak, annak érdekében, hogy minden MNSz-tag tisztában legyen a határozat jelentőségével. Az egyéni felvilágosító munka mellett szemléltető aglációval a begyűjtési munka végzésére mozgósították, jelszavak táblákat készítettek, falujárással népszerűsítették a munkában elengedhetetlenül szükséges keresztül leleplezték a

szabotáló kulákokat. Így például Tollas Márton enyedi kulák 22 mázsa ferges, csirázolt búzát akart beszovaltatni. A dolgozók ébersége azonban megbiúsította aljas szándékát.

A helyi szervezetek vezető tagjai a MNSz Országos Központja által kezdeményezett versenybe tevékenyen bekapcsolódtak, November 7. tiszteletére az egyes szervezetek és tagok között versenyi indították, a kapásnövények betakarítására és a beszovaltatás teljesítésére. A felenyedi szervezet a lörincréveivel lépett versenyre. Felenyeden egyéni versenyben állnak: Szakács Pál, ifjú Kerekes Mihály, Krijbai József Szakács Istvánnal, Székely Mihály Kerekes András, Marosdésesen Tordai János és Hari Ernő, Szántó Mihály és Szántó Zsigmond indították egyéni versenyt. Ugyanakkor versenyre hívták a felvinci szervezetet. A termésbetakarítás sikeréért November 7. tiszteletére Enyeden Borsos József Dezső Józseffel, Joó Márton Mihály Lajossal, Kocsis György Balogh Józsefnevel indultak versenyre.

A esombordj szervezet Lapádot hívta versenyre. Csombordon egyéni versenyt kezdeményeztek: Medgyesi János Medgyesi Györggyel, Kis Márton Szilágyi Istvánnal, míg Lapádon, Molnár Károly Gizsi Istvánnal, Székely György Rácz Ferencel.

A jövőévi termés biztosítása érdekében a MNSz-tagok idejében megkezdtek az őszi szántást, vetést. Pártunk Központi Vezetőségének határozata nyomán a gép- és traktorállomásokkal 770 hektár terület megművelésére kötöttek szerződést Enyed-rajon dolgozó földművesei.

A MNSz-aktivistáknak és a helyi szervezetek vezetőségének a jövőben még jobban kell fokozniuk a felvilágosító munkát. A tagok soraiban az őszi szántás-velés időbeni elvégzésére mozgósítsanak s leplezzék le a kulák-mesterkedéseket. Kezdeményezzenek minél több egyéni és szervezetek közötti versenyt, mert ezzel meggyorsítják és minőségileg feljavítják a mezőgazdasági munkálatokat.

A Román Zene Hetének kolozsvári rendezvényeiről

Kulturforradalmunk egyik legfontosabb mostani megnyilvánulása a Román Zenei Hét, Zeneművészetünk ünnepe ez és a Népköztársaságunkban épülő új életet ábrázolja. Helybeli, kolozsvári vonatkozásban is nagyfontosságú kulturesemény a zenei hét, mert megvilágítja az együttélő nemzetiségek zeneszerzőinek testvéri együttműködését és alkalmat ad nekik arra, hogy mondani, valójukat a nyilvánosság előtt ismeretessék, hogy mondanivalójukkal hozzájáruljanak az új zenei nyelv megalapozásához és megteremtéséhez az új zenei kultúrát, a népdalból merített dallamvezetésekkel és a Párt által vezetett dolgozó tömegek munkájának redlistó visszatükrözésével. Ilyenformán igyekeznek utat találni alkotásukban a néphez, hogy ezáltal a zenei, Pártunk tanításához híven, a nép ügyének szolgálatába állítsák.

Világos az, hogy a Román Zenei Hét műsora az a zeneszerzők pléniája, akik az ország fővárosának a helyén a legjellegzetesebb színi adja annál is inkább, mert az ünnepek a szovjet és más külföldi delegátusok jelenlétében folynak le.

A kolozsvári Zenei Hét szeptember 27-én megtartott kamara-hangversenye után 29-én az énekkari hangver-

senyre, vasárnap, szeptember 30-án délelőtti a szimfonikus hangversenyre, este 8 órakor pedig a népzene-hangversenyre kerül sor, az Egyetemiek Házának nagytermében. A kolozsvári zeneszerzők szervezete áll a hangversenyek rendezésének az élén és bizonyosságot tesz arról, hogy fennállásának 2 éve alatt máris jelentős sikereket ért el.

Az „Infratire” helyi műsora már az első pillanattól is megragadja a figyelmét azoknak, akiket zenekultúránk fejlődése érdekel, jóként azokat, akik helyi zeneszerzőink munkája iránt közelebből érdeklődnek.

A kolozsvári műsor keretében a helyi zenei intézmények és a szakszervezeti körök közül a legjobbak erős akaráttal és nagy odaadással működnek együtt. Így a bemutatásra kerülő művek, amelyeknek legnagyobb részét most ismerjük meg, alapos előkészítő munka eredményei. Alkalom nyílik arra, hogy alapos és felkészült zenebíráddal a zeneszerzők tovább munkájának helyes irányu kibontakozását segítsék elő.

Mindenesetre figyelemreméltó az, hogy a kolozsvári zeneművészeti főiskola tanári kara és a növendékeknek egy része alaposan kitűnő részét nemcsak az egyes műsorszámok

elkészítéséből, hanem az előadandó művek műsora való állításából is. Legelsősorban megemlítenéd, hogy a műsor számainak legnagyobb része a zeneművészeti főiskola tanárainak és tanárszemélyzetének szerzeménye. Így például a műsorból szerepelnek Eisikovits, Jarda, Toduta, Iodal, Márkos, Muresan, Juger, Zoltán, Comes művei. A szimfonikus hangversenyen a Román Állami Opera zenekarát Buganu C. vezeti, aki egyben a főiskola tanára is. Az énekkari hangversenyen közreműködik a zeneművészeti főiskola énekkara Jarda, Zoltán és Benkő tanárságok vezetésével. Eisikovits: Sztálin-kántátját, az Állami Magyar Opera énekkara Nagy István vezénylete alatt adja elő. A kamaraszene-hangverseny rendezésében nagy része van Kardos Magda tanárnőnek is.

Amint látszik, a zeneművészeti főiskola — miután az elmúlt évben Kolozsváron már megtette az első lépést arra, hogy kapcsolatot hozzon létre a régi haladó zeneművészeti alkotásaival —, most hozzájárul ahhoz, hogy zeneművészetünk ünnepe olyan formában kerüljön a dolgozó nép híralata elé, amely a szocialista építés korának és feladatainak a legjobban megfelel. MARCUS STEFAN, zenetörténész

A szövetkezeti boltkezelők szocialista javadalmazása

HAZANK FOGYASZTÁSI szövetkezeti hálózata együtt fejlődik és bővül népgazdaságunk valamennyi szektorával. A fejlődés mai szakaszában, a szocializmus építésének idején, amikor az áruterelés egyre nagyobb méreteket ölt, különösen nagy követelmények állnak a fogyasztási szövetkezetek előtt. Az áruszétosztó és értékesítési szövetkezetek éppen ezért csak alapos szervezéssel oldhatják meg feladataikat: és pedig úgy, ha tervszerűsítik az árúellátást és szétosztást, valamint állandóan növelik a szövetkezetek áru-forgalmát.

Az áruforgalom állandó növelése érdekében, a Fogyasztási Szövetkezetek Központi Szövetsége különböző új szervezési módokat alkalmaz. Ilyen például a szocialista javadalmazás, illetve az akkordszerinti fizetési rendszer. A szovjet szövetkezeti mozgalom értékes tapasztalatainak felhasználásával, a Központi Szövetség végrehajtóbizottsága ugyanis még az év áprilisában kísérletképpen az ország öt rajonjában — Kolozsvár, Sztálinváros, Pitești, Craiova és Bákó-rajonokban — bevezette az elárusítók akkordszerinti javadalmazását. Azóta közel öt hónap telt el. Ez idő alatt az új fizetési rendszer ezekben a rajonokban a dolgozó parasztság jobb árúellátásához és az elárusítók jövedelmének fokozásához járult hozzá.

AZ AKKORD-SZERINTI fizetési rendszerben, a szövetkezeti boltkezelők ugyanis közvetlenül érdekeltek abban, hogy a szövetkezeti boltot minél jobban lássák el áruval, hogy az árut jól kezeljék és minél hamarabb eladják. Tudva azt, hogy a hónap végén munkájukkal arányban kapják a fizetést, az elárusítók igyekeztek teljesíteni, sőt túlhaladni a szövetkezet eladási tervét. A szorgalmas, szívvel-lélekkel dolgozó boltkezelőknek megvan a lehetőségük arra, hogy számottevően fokozzák jövedelmüket. Így például a telekfalkai szövetkezet üzletvezetője, Illyés Mária azzal, hogy a harmadik negyedévre az árúellátási igénylét idejében elkészítette s gondoskodott az áru szállításáról is, a júliusi áruszétosztási tervet 220 százalékkal teljesítette. A telekfalkai szövetkezet áruforgalmának növekedésével párhuzamosan növekedett a szövetkezeti boltkezelő fizetése is. Míg a szocialista fizetési rendszer bevezetése előtt 4.160 lej volt a fizetése, ebben a hónapban jövedelme több mint két-szeresére, 9.152 lejre emelkedett. Ilylyés Mária kitaró, figyelmes, lelkiismeretes munkájával, ezután is még minden hónapban elérte a 9-10 ezer lej jövedelmet. Hasonló példát találunk a szamoszentmiklósi fiókszövetkezetnél is, ahol a szövetkezeti boltkezelő az akkord-rendszer bevezetése óta egy félórával sem dolgozik többet és mégis kétszeresére növelte a forgalmát. Oltean Elisabeta boltkezelő véleménye szerint, a forgalom növelésének kulcsa a munka alapos megszervezésében és annak szigorú betartásában rejlik. Munkaidőben semmi holtidőt sem enged meg magának. Ha megtörténne, hogy nincsenek vevők az üzletben, visszarakja a vevőnek előzőleg előszedett cikket, le-törli a napközben porosodó árut, számláz, könyvel és a vevők napi igényei szerint megrendelőlapot készít. Munkája tervszerűsítésével Oltean Elisabeta elérte azt, hogy ma már nem otthon, munkaidő után végzi az ügykezelést. Így minden reggel kipihént, jókedvűen fog munkához és sokkal nagyobb türelemmel szolgálja ki a dolgozó parasztokat, mint eddig. A szövetkezeti boltkezelő az elmúlt hónapban 3120 lejjel keresett többet, mint néhány hónappal ezelőtt, amikor még a rossz munkaszervezés miatt „otthon végezte el” a szövetkezet egyes-bajos dolgait.

TALALUNK KOLOSZVÁR-RAJONBAN azonban még olyan szövetkezeti boltkezelőket is, akik nem értették meg a szövetkezeti mozgalom igazai célját és ma is éppen olyan felelőtlen, hanyagul, vagy legatöbbis figyelmen kívül az öltetszerűen végzik munkájukat, mint másfél, vagy két évvel ezelőtt. A mákói szövetkezet,

nádasdaróci fiókülzetben gyengén mennek a dolgok. A nádasdaróci dolgozó parasztok a legtöbb esetben nem kapják meg a szövetkezetben a keresett árut. Ennek egyik oka az, hogy a szövetkezeti boltkezelő nem fordít kellő gondot az áruk választék-szerinti megrendelésére és másodszor az, hogy a szállításáról sem gondoskodik idejében. Ilyen körülmények között a parasztok nem szívesen vásárolnak a szövetkezetben, hanem inkább bejönnek a városba, ahol bő választékból vásárolhatnak. Ez nagyon helytelen, mert ezzel a nádasdaróci dolgozó parasztok sok értékes munkanapot veszítenek el havonta. Mindez arra mutat, hogy a szövetkezet nem tölti be hivatását: nem tudja megoldani a falu dolgozóinak áru-ellátását. A szocialista javadalmazási rendszer bevezetését követő hónapban a szövetkezet mindössze 63 százalékkal teljesítette tervét. A szövetkezeti boltkezelőknek, Máthé Jenőnek, addigi jövedelme így nemhogy növekedett volna az új fizetési mód alkalmazásával, hanem csökkent. Az addigi 3328 lejes fizetése — munkájával arányban — 2161 lejre csökkent. Hasonló hiányosságok miatt a seini szövetkezet boltkezelőjének jövedelme 5512 lejről 4360 lejre csökkent.

A KEZDETI HIBÁK ellenére általában Kolozsvár-rajonban azokban a szövetkezetekben, ahol bevezették az új fizetési rendszert, az elárusítók jövedelme májusban 28 százalékkal, júniusban 38 százalékkal, júliusban pedig 42 százalékkal emelkedett.

Az ország öt kísérleti rajonjában elért eredmény arra enged következtetni, hogy a szocialista javadalmazás ugrásszerűen fellendíti a falusi szövetkezetek áruforgalmát és így országosan is bevezethetjük az akkordszerinti javadalmazás rendszerét. A Központi Szövetség ezért a 623. számú határozata értelmében október 1-től az egész ország 58 rajonjának azon elárusító boltjaiban, amelyek az utóbbi hat hónapban elérték a 250 ezer lejen felüli forgalmat havonta — bevezetik az új fizetési rendszert. Az elárusítók, illetve boltkezelők a forgalom minden 1000 leje után 30 lejt kapnak. A rendelkezés szerint a vegyesboltok elárusítóit kétféleképpen fizetik: a lassan eladható áruk eladásáért (rövidáru és illatszerek, könyvek és papírárú, játék- és gyógyszerárú) az elárusítók minden 1000 lejt után 32 lejt, míg a többi áruk eladásáért — (ide tartozik az irányított áru, illetve az élelmiszer- és pontkönyvre ki-osztott áru) minden 1000 lejt után 16 lejt kapnak. Hogy az elárusítók minél érdekelttebbek legyenek az eladási terv teljesítésében, a terv teljesítése esetén a nekik járó szocialista bér 10 százalékát még külön jutalomként kapják. Vagyis, ha az új szocialista bér egy hónapra 8000 lejt lenne, a szövetkezeti boltkezelő, vagy elárusító a jutalommal együtt 8800 lejt kap. Abban az esetben, ha a tervet túlhaladják, a terven felül eladott áruért 1000 lejenként a megállapított bér 50 százalékkal növekszik. Vagyis a terven felül eladott 1000 lejt után, a rövidáruval például nem 32 lejt kap, hanem 48 lejt. Egyes elárusítók ezenkívül, ha az üzletvezetői teendőket is elvégzik, a megállapított összegben kívül havonta 1000 lejt pótfizetésben részesülnek.

Az új javadalmazási rendszer nagy fölénye az eddigi fizetési rendszerrel szemben nem kétséges. Jó munkaszervezéssel, figyelmes, pontos, udvarias kiszolgálással, az igényelt áru fajtáknak idejében való beszerzésével a szövetkezeti boltkezelők lényegesen fokozhatják az áruforgalmát és így kétszeresére, sőt többszörösre növelhetik eddigi jövedelmüket.

Kolozsváron nagyobb gondot kell fordítani az államosított házak javítására

Pártunk vezetésével egyre újabb termelési eredményeket érünk el, szocialista iparunk állandóan fejlődik. Az ipar fejlődésével párhuzamosan a városi lakosság száma is emelkedik és ezért több középületre és lakásra van szükség.

A lakáskérdés megoldása a városi néptanácsot komoly feladatok elé állítja. Kolozsváron az utóbbi időben a lakáskérdésnek intenzíven olyan nehézségek merültek fel, amelyet a néptanács illetékes osztálya nem minden alkalommal tudott kedvezően megoldani. Ezért szükséges, hogy újabb építkezésekig a rendelkezésre álló lakásokat gondosan használjuk ki és észszerűen osszuk el az igénylők között. Nem elég azonban a lakások észszerű elosztása, hanem az épületek jó karbantartására is gondot kell fordítani. A néptanácsnak, a házgondnokoknak és lakóknak egyformán kötelességük, hogy a lakásokat megóvják, a megrongált részeket kijavítsák. Ez különösen vonatkozik azokra a bérházakra, amelyeket a dolgozók érdekében az elmúlt évben államosítottak.

Kolozsváron több mint ezer államosított ház 47 gondnok felügyelete alatt áll. A gondnokok leltárokat készítenek, ellenőrzik az épület karbantartását és az államosított házak hivatalának (I. L. I. C.) jelentik az észlelt hiányosságokat. Ennek alapján a hivatal nyilvántartja az épületeket és sürgősségi sorrendben intézkedik a javi-

tási munkák elvégzéséről. Nem egy esetben történt meg, hogy a bérházakat, amelyeket a volt tulajdonosok elhanyagoltak, kijavították. Ebben az évben 242 házat hoztak rendbe, mintegy 650 lakrészt javítottak meg.

Az államosított házak hivatala előtt az a nagyfontosságú feladat áll, hogy a helyi erőforrások felhasználásával kibővítsék a lakásokat. Ezért az utóbbi hónapokban számos raktárhelyiséget alakítottak át lakássá. Ilyenek például: a Bethlen-utca 8, a Racovita 51, a Kogalniceanu 6, a Tordai-ut 28, a Petőfi-utca 22 szám alatti és más raktárhelyiség.

Az államosított házak gondnoki hivatalának nagy segítséget nyújtottak az üzemek és intézmények. A „Herbák János” művek vezetősége például a Hidelvei-utca 23. szám alatti emeletes házat hozta rendbe. A 9-es építkezési vállalat a Mócok-utca 135, a Hunyadi-utca 8. és a Rosetti-utca 13 számú épületeket, a fatörzst a Horea-ut 96. szám alatti emeletes házat javította meg.

Az elért eredmények mellett az államosított házak gondozásában azonban súlyos hiányosságok is tapasztalhatók. A néptanács, bár tervbe vette az épületek megjavítását, a rendelkezésre álló összeget nem használta fel teljes egészében erre a célra. Ezért számos olyan épületet találunk, amelyek nem alkalmasak lakásnak. A Horea-ut 98. szám alatti például kevés be-

fektetéssel 4-5 családnak lakást lehetne adni. Ilyen épületet többet találunk a városban. Hiba az is, hogy a gondnok és a lakók nem vigyáznak a nép tulajdonára. A Tordai-ut 14. szám alatt a gondnok és a lakók teljesen elhanyagolták a vízvezeték megjavítását. Ennek következtében a fal átnedvesedett és az egyik szoba csaknem teljesen lakhatatlanná vált. Az épületnek a fedelét som javították meg. Több helyen a víz befolyik, azfajta a falat. Az épületben 8 család lakik, haton közös padlást használnak. Dudás Magda, gondnok, elhanyagolta a feljáró megjavítását és ennek következtében mintegy méter magasságig egyáltalán, azon felül pedig csak elvélve vannak lépcsőfokok. Ha valaki felbátorodik a padlásra, inog az egész lakóhely. Ezenkívül számos példát lehetne felhozni, amelyek azt igazolják, hogy a gondnok és a lakók keveset, vagy egyáltalán nem törődnek a közvagyonnal.

Az államosított ház a dolgozó nép tulajdona. Ezért minden gondnoknak és lakónak kötelessége azt jókarban tartani. A néptanács illetékes osztálya végezzen komolyabb ellenőrző munkát s vonja felelősségre azokat, akik elhanyagolják az államosított épületek gondozását. Ugyanakkor a helyi erőforrások észszerű felhasználásával s a rendelkezésre álló pénzzel hozassa rendbe a megrongált épületeket.

Tanulók az új iskolai évről

Az új iskolai év elején elemi- és középiskolások tanulók sokasága keresi fel leveleivel szerkesztőségünket. Vakációzásokról, az iskolai év megkezdéséről s általában Népköztársaságunk gyermekeinek boldog életéről írnak a szocializmus leendő építői. E levelekből, amelyekben már megcsillan az új ember, az alábbiakban részleteket közlünk.

Nagyon szeretek iskolába járni s ezért örvendtem a tanítás megkezdésének. Mintha az iskola is örvendett volna, olyan ünnepélyes volt a megnyitón. Frissen festett falaiból áradt a tisztaság.

Nagy elhatározásokkal jöttem az iskolába. Jobb tanuló akarok lenni, mint a tavaly, s remélem, hogy mindnyájan jobban fognak igyekezni ebben az évben.

Kovács Nemere
Kolozsvár, 3. számú elemi iskola.

A múlt év utolsó osztályfőnöki óráján tudomást szereztem róla, hogy azok közé tartozom, akiket a szövetkezet nyaralni küld Dorna-Vatrára.

Kimondhatatlan örömmel és izgalommal készültem, mert már több társam mesélt az ottani

örömeiről. Csak ott, a gyönyörű fenyveserdők, folyók, hatalmas bergek, a fetelep, a mangán-bánya láttán tudtam meg igazán, hogy milyen szép és gazdag szeretett hazánk, a Román Népköztársaság és megértettem, hogy dolgozó népünk miért harcol oly elszántan Pártunk vezetésével a békéért és a szocializmusért. Nekem, mint árva gyerekeknek, soha nem lett volna alkalom ilyen szép helyeken járni és nem részesültem volna ilyen gondos ellátásban, ha Pártunk nem adja meg ezt a lehetőséget. Tiszta szívből köszönöm a Pártnak az irántam való gondoskodást s ígérem, hogy az új tanévben teljes erővel fogok küzdeni én is a békéért és a szocializmusért.

Császár Sándor
Szamosujvár, Szövetkezeti Középiskola II. év.

Egy kicsit furcsa volt, amikor szeptember 15-én reggel korán fel kellett kelni. De azért frissen felszedelőködtünk testvéreimmel együtt és örömmel mentünk az iskolába, hogy barátainkkal találkozzunk s együttesen megkezdjük az új iskolai évet.

Farkas Csaba
IV. osztályos tanuló.

A szünidőm legnagyobb részét Kolozsváron töltöttem, de voltam vidéken is, Káptalan és Bogát falvakban. Láttam a szorgalmasan megművelt földeket és a szép buza-termést. Amerre csak jártam, mindenütt dolgozó embereket láttam. Mind ez arra ösztönöz engem, hogy az új iskolai évben minél jobban és becsületesebben végezzem el én is kötelességemet, hogy ha felnövök, jó munkása lehessenek ennek a szép hazának.

Pap Éva

Kolozsvár, 3. számú elemi iskola.

Nem hinném, hogy lenne egyetlen olyan iskolatársam, aki ne szeretné a békét. Ezért mi, iskolások is harcolunk érte. Most, amikor legnagyobb részünk ingyen tanulhat és gondos ellátásban részesül, jobban kell tanulnunk, mint eddig. Reméljük, hogy ebben az évben osztályunkban egyetlen osztályismétlő sem lesz.

Láng Ferenc

a szamosujvári szövetkezeti iskola 2. éves tanulója.

Rozor Viktor
levelező.

A kolozsvári „Maxim Gorkij” irodalmi kör meghívja az irodalommal foglalkozó fiatalokat és kezdő írókat hetenkénti üléseikre, amelyeket minden szombaton délután 5 órai kezdettel tartanak meg az Irószövetség kolozsvári fiókjának Jókai-utca 2 szám alatti székházában. A legközelebbi ülést 1951 szeptember 29-én tartják.

A VEZETŐSEG

A helyi erőforrások feltárására új termelőszövetkezetek létesülnek a Mócvidéken

A fogyasztási szövetkezeti hálózat állandó bővülése lényegesen hozzájárul a Mócvidék gazdasági életének megújításához. A fogyasztási szövetkezetek mellett termelőüzemek és külön kisipari termelőszövetkezetek létesülnek, amelyeknek feladatuk az, hogy a helyi erőforrásokat feltárják és azokat hasznos ipari terméké alakítva a nép szolgálatába állítsák.

Az elmúlt hetekben több ilyen kisipari termelőszövetkezet létesült a Mócvidéken. Augusztus 23-án Saleiu községben alakult egy 30 kézművesből álló termelőszövetkezet. A szövetkezeti tagok szénegéssel, mészegéssel, keréktáplak készítésével

foglalkoznak. Augusztus 29-én Avram Iancu községben egy 60 tagból álló szövetkezetet létesítettek.

Mindkét szövetkezet tagjai a községüket szegélyező erdőkből gyűlik össze a villámsujtott és kidőlt fákat, tuskókat és egyéb fahulladékot és ebből szénét, vagy különböző, a háztartásban jól hasznosítható faedényeket készítenek. Az eddig kihagyhatatlanul hagyott mészéből pedig meszet égetnek, amit kedvező áron a városban értékesítenek. A mészvidéki termelőszövetkezetek tagjai, szövetkezetiük létesítésével nemcsak folyamatos munkalehetőséget biztosítottak maguknak, hanem egyúttal

hozzájárulnak a város építőanyag és egyéb szükségleteinek kielégítéséhez is.

MOZI

MUNKAS MOZGO: 15 éves kapitány. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.

NEPMOZGO (POPULAR): Kálin. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.

VÖRÖS CSILLAG MOZGO: Egy asszony újra kezd az életet. Előadások kezdete: 4, 6, 8 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.

HALADAS MOZGO (vot. Capit. Raesek a kárpokodó Előadások)

sok kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.
„AUGUSZTUS 23” MOZGO (vot. Uránia): A nagy alkalom. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.
MAXIM GORKIJ MOZGO: A medve és Óz a deltán. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órákor. Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné.
UJ IDŐK MOZGO: Szeptember 24-30-ig: Híradó. A szabadság utja. A legszeretettebb ember. 9. sz. Pionír.

Az APROZAR felhívja az összes kantinfelelősöket és intézményeket hogy a téli ellátásra szükséges krumpli és hagyma leszállítása részleteinek megbeszélése végett az APROZAR központjában, Dózsa György utca 24-26, legkésőbb folyó hó 30-ig jelentkezzenek.

„ALIMENTARA”

kereskedelmi vállalat a vásárlóközönség tudomására hozza, hogy folyó hó 30-án, vasárnap leltározás miatt összes üzletei zárva vannak.

Közlemények

VARHATÓ IDŐJÁRAS. Délnyugat felől újabb felhőbevonulás, esővel. Mérsékelt délnyugati, később északnyugati szél. A hőmérséklet csökken. Kolozsváron csütörtökön hajnalban 12 fok, délelőtt 23 fok volt, a légnyomás 761 mm., alig változik.

KÖZLEMÉNY. Szeptember 28-án, délután 3 órától az összes kolozsvári „Alimentara” üzletekben és szövetkezetekben szabad kucrot osztanak.

A KOLOZSVARI MŰVESZETI INTÉZETEK („Gh. Dima” Zeneművészeti, „Ion Andreescu” Képzőművészeti, „Szentgyörgyi István” színművészeti) az új iskolai évet 1951 október 1-én reggel 8 órákor kezdik. A beiratkozások szeptember 27-e és 29-e között történnek.

Apróhirdetés

BENZOLT, toluolt veszek kis mennyiséget is. Cím a kiadóban. — **ELCSERELNEM** Dermata melletti Csaba-utca 15 szám alatti egyszobás lakásomat hasonló Malinóvskzi, vagy Széchenyi-tér környéki lakással. — **ELCSERELNEM** szoba, könyha, kamrás lakásomat hasonlóval. Molitor-ut 120, ajtó 3. Vincze. — **HALOZSBOA** és különféle butorok eladók. Arany János utca 21 szám, emelet.

FIGYELEM!

Ha családi házat akar venni, eladni, vagy cserélni, bizalommal keressen fel a „Victoria” ingatlanforgalmi irodát, ahol gyorsan és pontosan kiszolgálja Dombrády. Új cím: Dózsa György-utca 16. emelet, volt Mezey iroda.

Loteria Populară

(Népi sorsjegy)

Huzás szeptember 30-án

Egy sorsjegy ára 100 lej!

Egy számmal is nyerhet!

Siessen, vegye meg sorsjegyét!

HAZAT,

öröklakást, parcellát, gyümölcsöst legrövidebb időn belül, legmegfelelőbb feltételek mellett vehet-adhat-cserélhet el „VULCAN” ingatlanforgalmi másoló irodán keresztül, Molotov-utca 31 szám.

SPORT

NÉGY VIDÉKI VÁROSBAN BEMUTATÓ VERSENYEKEN VESZNEK RÉSZT A RNK-BAN TARTÓZKODÓ SZOVJETUNIO ATLETÁI

BUKAREST. — A RNK IV. nemzetközi atlétikai bajnokságján részt vett külföldi versenyzők tegnap kirándulást tettek Sztálinvárosba és Pojánára. A minisztertanács mellett működő Testnevelési és Sportbizottság meghívására, a Szovjetunio női

és férfi atlétái négy vidéki városban bemutató-versenyeken vesznek részt. Ezeket a versenyeket az elkövetkező napokban Sztálinvárosban, Krajován, Ploestiben és Jasiban rendezik meg.

A TUDOMÁNY LABDARUGÓ CSAPATANAK A NEGYEDIK HELYRE IS ESÉLYE VAN A BAJNOKSÁGBAN

KOLOZSVÁR. — Az elsőosztályú labdarugó bajnokság 17-ik fordulójában a sorra kerülő 6 mérkőzés közül a legizgalmasabb küzdelem Kolozsváron várható a Tudomány és az aradi UTA csapatai között. Mindkét csapat 17-17 ponttal áll a bajnokság táblázatán és az egyetemi csapatnak győzelme esetén a negyedik helyre is esélye van. A forduló többi mérkőzése: Marosvásárhelyen: Lokomotiva—Lokomotiva (Temesvár). Nagyváradon: ICO—Dinamo (Sztálinváros). Temesváron: Tudomány—Láng (Petrosény). Bukarestben: Dinamo—Hadsereg és Lokomotiva—Láng (Bukarest).

komotivával, míg a nagybányai Vasas Szatmáron szerepel a Lokomotiva ellen.

HERBÁK JÁNOS—UTA

Vörös Lobogó Arad barátságos labdarugó mérkőzés lesz hétfőn délután negyed 5 órákor a börtvényi pályán. A Vörös Lobogó sportkollektívához tartozó aradi textilgyári csapat örömmel fogadta el a börtvényi dolgozók kérését és a legjobb csapatokkal Márki, Vass, Farmati, Suhane, Bakuc, Pecsosvzski, Bojtos, Frensz, Radnai, Mercea, Dumitrescu összecélításban állnak ki.

Világosság

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15-35. Kiadóhivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 10-11.